

Dosarul nr. 3r-240/23
2-20159619-01-3r-16092023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: T. Tvasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

DECIZIE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecătorul
Judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cergă Mihail împotriva Uniunii Administratorilor Autorizați, Ministerului Justiției, terț SA "Consam" cu privire la anularea deciziei Nr.1 din 03.12.2020 a Comisiei pentru Deontologie și Formare profesională a Uniunii Administratorilor Autorizați,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2023, prin care s-a declarat inadmisibilul apelul depus de Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 noiembrie 2022,

c o n s t a t ă :

La 18 decembrie 2020, Cergă Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Administratorilor Autorizați, Ministerului Justiției, terț SA "Consam" cu privire la anularea deciziei Nr.1 din 03.12.2020 a Comisiei pentru Deontologie și Formare profesională a Uniunii Administratorilor Autorizați.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 18 noiembrie 2022, acțiunea lui Cergă Mihail împotriva Uniunii Administratorilor Autorizați, Ministerului Justiției, terț SA "Consam" cu privire la anularea deciziei nr.1 din 03.12.2020 a Comisiei pentru Deontologie și Formare profesională a Uniunii Administratorilor Autorizați, s-a admis.

S-a anulat decizia nr.1 din 03.12.2020 a Comisiei pentru Deontologie și Formare profesională a Uniunii Administratorilor Autorizați.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 01 decembrie 2022, avocatul Mariana Barașianț acționând în interesele Liudmilei Pescari a depus apel nemotivat, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 18 noiembrie 2022, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2023, s-a declarat inadmisibil apelul declarat de Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 18 noiembrie 2022 pe motiv că, motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

La 28 august 2023, Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2023 solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, și transmiterea cauzei pentru examinarea în fond, în instanța de apel.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată, nefiind adoptată în conformitate cu normele de drept material și procedural și fiind bazată pe aprecierea eronată și incompletă a tuturor probelor și circumstanțelor cauzei.

A menționat că, la 10 martie 2023 a recepționat hotărârea motivată a primei instanțe.

La 18 martie 2023, prin intermediul poștei electronice a Curții de Apel Chișinău, a fost transmisă cererea de apel motivată semnată corespunzător electronic, care a fost recepționată cu notificarea "Vă informăm că, mesajul Dvs a fost recepționat și înregistrat" la 20 martie 2023.

Instanța de apel în încheierea din 13 iunie 2023, reiterează că, hotărârea motivată a fost expediată prin poșta terestră și recepționată de către avocatul apelantei Mariana Barașianț la 10 martie 2023 și tot în încheiere instanța remarcă că termenul limită de depunere a apelului motivat a fost data de 11 aprilie 2023.

Recurentul a susținut că, termenul de depunere a apelului motivat a fost respectat, la data de 18 martie 2023 prin intermediul poștei electronice fiind transmisă instanței cererea de apel motivată.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 iunie 2023, fiind notificată avocatului Mariana Barașianț la 24 august 2023 prin intermediul adresei electronice. Astfel, recursul depus la 25 august 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a anula încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2023 și de a restitui cauza la rejudecare Curții de Apel Chișinău la etapa punerii pe rol a cererii de apel, din următoarele considerente.

Potrivit art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din materialele cauzei rezultă că, 18 noiembrie 2022, Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a pronunțat dispozitivul hotărârii, în prezenta cauză.

La 01 decembrie 2022, avocatul Mariana Barașianț acționând în interesele Liudmilei Pescari a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 18 noiembrie 2022.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 13 iunie 2023 în temeiul art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ, a declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Mariana Barașianț în interesele Liudmilei Pescari, din motiv că cererea de apel nu corespunde prevederilor art. 233, 211 alin.(1) Cod administrativ.

Analizând circumstanțele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră pripită soluția Curții de Apel Chișinău de declarare a apelului, ca inadmisibil, fără a elucida toate circumstanțele importante ale cauzei, din motivele ce succed.

Conform art.231 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile judecătoriale adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

În temeiul art.232 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Completul de judecată reține că, la caz, potrivit înștiințării de la fila dosarului 152, la data de 03 martie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a comunicat avocatului Mariana Barașianț hotărârea motivată, prin intermediul oficiului poștal, fiind recepționată la data de 10 martie 2023 (f.d.155).

La 26 martie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, a expediat dosarul către Curtea de Apel Chișinău (f.d.156).

Potrivit fișei de repartizare a dosarului la 03 aprilie 2023, cauza de contencios administrativ a fost repartizată unui complet de judecată, pentru examinarea apelului (f.d.157).

Respectiv, în virtutea art. 232 alin. (2) Cod administrativ termenul pentru depunerea apelului motivat a început să curgă începând cu data de 10 martie 2023.

La depunerea recursului, reprezentantul recurentului, avocatul Mariana Barașianț a demonstrat instanței că la data de 18 martie 2023, prin intermediul poștei electronice a Curții de Apel Chișinău, a transmis cererea de apel motivată semnată corespunzător electronic, care a fost recepționată cu confirmarea: ”vă informăm că, mesajul Dvs a fost recepționat și înregistrat” la 20 martie 2023 (f.d.164).

Cu toate acestea, instanța de apel, în lipsa unei cercetări minuțioase, la data de 13 iunie 2023, declară inadmisibil apelul Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana, în temeiul art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ.

În conjunctura celor enunțate se atestă că, recurentul/apelantul Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana, s-a conformat prevederilor art.232 alin.(2) din Codul administrativ.

La caz, Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana, a întreprins măsurile necesare de protejare a dreptului de acces la instanță și în interiorul termenului legal prevăzut la art.232 alin.(2) din Codul administrativ, a depus apelul motivat.

În pofida circumstanțelor enunțate, Curtea de Apel Chișinău a omis această împrejurare, aplicând direct față de apelant drept sancțiune declararea apelului acestuia ca inadmisibil.

În astfel de circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că instanța de apel pripit a considerat a fi incidente cazului prevederile art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ și prin încheierea din 13 iunie 2023 prematur a considerat ca fiind inadmisibil apelul depus de Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana.

În condițiile prezentului caz este relevant că, hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 18 noiembrie 2022, a fost notificată avocatului la data de 10 martie 2023.

Astfel, la caz, termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului la Curtea de Apel Chișinău a început să curgă la 11 martie 2023, iar la data de 18 martie 2023, a fost depus, fapt confirmat prin dovada de la fila dosarului 166.

Respectiv, Curtea de Apel Chișinău prin declararea apelului depus de Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana, drept inadmisibil, a dat dovadă de un formalism excesiv, ultimul fiind lipsit de dreptul la un proces echitabil garantat de art.6§1 din CțEDO.

Completul de judecată reține că, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute de Convenție (hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982).

În cauza Airey vs. Irlanda, Curtea a notat că, dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție se completează cu obligația statului de a facilita accesul. Statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță.

Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Potrivit jurisprudenței CEDO, părților pe dosar le revine obligația de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție, însă, totodată, instanța de judecată trebuie să mențină echilibrul între puterea pe care o deține partea și cea cu care este investită instanța prin lege, în scopul de a exclude orice aparență, iar aplicarea dispozițiilor legale să fie în așa fel, încât să evite aplicarea sancțiunilor procedurale, acolo unde este posibil.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea din 13 iunie 2023 nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art.6 §1 CEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2023 este neîntemeiată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a anula încheierea contestată și de a restitui cauza în instanța de apel la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) lit. c) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Pescari Liudmila, reprezentată de avocatul Barașianț Mariana.

Se anulează încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iunie 2023, adoptată în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Cergă Mihail împotriva Uniunii Administratorilor Autorizați, Ministerului Justiției, terț SA "Consam" cu privire la anularea deciziei Nr.1 din 03.12.2020 a Comisiei pentru Deontologie și Formare profesională a Uniunii Administratorilor Autorizați, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa punerii pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc